

“Biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā” (M64)

I Vispārīgie jautājumi

Audiem novecojot, mīmikas muskuļu kustību, gravitācijas, ultravioletā starojuma iedarbības un kaulu struktūras izmaiņu rezultātā notiek sejas ovāla, zemādas un sevišķi ādas izmaiņas. Āda zaudē elasticitāti, zemādā esošo struktūru vecuma izmaiņu rezultātā parādās grumbas un audu noslīdējums. Mīksto audu pildvielas (angl. *filler*) ir paredzētas grumbu aizpildīšanai, sejas ovāla korekcijai, audu apjoma atjaunošanai vai palielināšanai.

II Metodes apraksts

Dermālās pildvielas tiek ievadītas intradermāli, subdermāli vai supraperiostāli, izmantojot adatu vai kanili. Visbiežāk izmanto šādu grupu pildvielas:

Hialuronskābes (HA)
Kalcija hidroksilapatīta (CaHA)
Polilaktīkskābes (PLA)
Trombocītiem bagātināta plazma (PRP)
Trombocītiem bagātināts fibrīns (PRF)

Hialouronskābes pildvielas

Hialouronskābe ir dabīgs mukopolisaharīds - glikozaminoglikāns, kas atrodas dermas ekstracelulārajā telpā un nodrošina ādu ar nepieciešamajām barības vielām, un, balstoties uz savu hidrofiliju, piešķir ādai apjomu. Hialuronskābes pildvielas atšķiras pēc koncentrācijas un krustenisko saišu skaita hialuronskābes molekulā, kas nodrošina tās darbības ilgumu un nosaka audu uzpildīšanas efektu.

Hialouronskābes preparāti ir caurspīdīgi, bezkrāsaini gēli. Daži satur lidokaīnu, kas nodrošina pacienta komfortu procedūras laikā un samazina nepieciešamību pēc anestēzijas.

Kalcija hidroksilapatīta pildvielas

Kalcija hidroksilapatīta pildviela sastāv no CaHA mikrosfērām (30%), kas ir izšķīdinātas karboksimetilcelulozes gēlā (70%). Pēc CaHA injekcijas gēls, kas tiek absorbēts 3 mēnešu laikā, nodrošina pacienta fibroblastu stimulāciju un kolagēna neogēnēzes sintēzi. CaHA ir balts necaurspīdīgs produkts. To drīkst pielietot arī atšķaidot ar nelielām Sol. Lidocaini 2% devām, kas nodrošina mazāku produkta viskozitāti un anestēziju.

Produkta izvēle ir atkarīga no pacienta ādas un audu vecuma izmaiņām, audu apjoma zuduma un zonas, kurā tiks pielietots preparāts.

Dermālās pildveilas ir safasētas šļircēs no 0.3 līdz 2,0 ml, atkarībā no preparāta un ražotāja. Preparāts parasti tiek uzglabāts istabas temperatūrā (līdz 25° C), bet katrā iepakojumā ir instrukcija, kurā ir aprakstīti attiecīgā preparāta glabāšanas noteikumi.

Preparātu ievadīšanai var tikt izmantotas īpašas adatas vai kaniles.

Polilaktiķskābes pildvielas

Polilaktiķskābe ir sintētisks biomateriāls, kas tiek injicēts ādā, izraisot dabiskā kolagēna produkciju. Šī tipa dermālās pildvielas ir zināms kā stimulators. PLA ir netoksiska biodegradējama viela, kas tiek lietota jau ar vairāk kā 40 gadu pieredzi kā šuvju materiāls. PLA tiek pielietota ādas zonās ar audu masas nepietiekamību un elasticitātes samazināšanos. Atšķirībā no citām dermālajām pildvielām, šim preparātam nav raksturīgs tūlītējs efekts, bet pakāpeniska ādas struktūras uzlabošanās vairāku mēnešu laikā. Preparāts parasti tiek uzglabāts istabas temperatūrā (līdz 25°C), bet katrā iepakojumā ir instrukcija, kurā ir aprakstīti attiecīgā preparāta glabāšanas noteikumi.

Preparātu ievadīšanai var tikt izmantotas īpašas adatas vai kanīles.

Polikaprolaktona pildvielas

Polikaprolaktona (PCL) pildviela sastāv no pilnībā biorezorbējama polimēra polikaprolaktona (PCL) mikrosfērām un karboksimetilcelulozes (CMC) gēla nesēja. PCL biodegradācija un biorezorbēcija notiek hidrolīzes ceļā, kā rezultātā galaprodukti (CO₂ un H₂O) tiek pilnībā izvadīti no organisma. PCL mikrosfēras ir 25–50 μm lielas, tādējādi aizsargātas pret fagocitozi. Tās ir pilnīgi sfēriskas, perfekti gludas un piemērotas izmantošanai estētiskajā medicīnā.

Svarīga PCL stimulatora īpašība ir, ka tā spēj stimulēt neokolģenēzes sintēzi.

Polikaprolaktona stimulatoru drīkst pielietot arī atšķaidot ar nelielām Sol. Lidocaini 2% devām, kas nodrošina mazāku produkta viskozitāti un anestēziju.

Šis PCL balstīts stimulators ir ar CE marķējumu (European Conformity), kā arī ASV Pārtikas un zāļu pārvalde (FDA) tos klasificējusi un atzinusi par drošiem.

Trombocītiem bagātināta plazma

PRP (angl. val. *Platelet – rich plasma*) – trombocītiem bagātinātas plazmas injekcijas, arī plazmoliftings ir autologas asins plazmas, kas satur aktivētus trombocītus un augšanas faktorus augstā koncentrācijā, kā arī leukocītus līdz 50%, ievadīšana audos. PRP iegūst centrifugējot pacienta paša asinis. Centrbēdzes spēka ietekmē, konkrētā ātrumā un laikā, tiek iegūts materiāls, ko izmanto injekcijām. Sakarā ar trombocītu un augšanas faktoru augsto koncentrāciju, PRP veicina šūnu proliferāciju, migrāciju, diferenciaciju un angiogēnēzi audos. PRP kopumā piemīt pretiekaisuma, imūnmodulējoša un ekstracelulārās matricas sintēzi veicinoša darbība, rezultātā tiek veicināts dzīšanas un reģenerācijas process audos, neradot būtiskas blakusparādības.

PRP sagatavošanas process sastāv no asiņu savākšanas antikoagulantu saturošā flakonā, 1 līdz 2 soļu centrifugācijas procesa, aktivatora pievienošanas un iegūtā produkta ievadīšanas audos. Līdz 70% augšanas faktoru izdalās no aktivizētajām šūnām pirmo 10 min laikā un 95% pirmās stundas laikā pēc centrifugācijas procesa beigām. Pieejami dažādi protokoli attiecībā uz aktivatora un antikoagulanta pievienošanas un centrifugācijas ciklu skaita un ilguma – 1 cikla protokola gadījumā centrifugācijas ātrums variē no 70 x g līdz 1200 x g, laiks 5 līdz 8 minūtes, savukārt 2 ciklu protokolā 1. cikls variē no 110 līdz 2000 x g 3-15 min un otrs cikls 400 līdz 5000 x g 5-20 min.

Trombocītiem bagātināts fibrīns

PRF (angl. val. *Platelet – rich fibrin*) – trombocītiem bagātināts fibrīns ir autologa fibrīna matrica ar specifisku kompozīciju un trīsdimensionālu arhitektūru, kas satur lielu daudzumu aktivētu trombocītu, cilmes šūnu, leukocītu (vairāk kā 50%) un to izdalīto citokīnu. Trombocītiem nonākot fibrīna matricā, tie aktivējas un no tiem izdalās augšanas faktori, kas ir galvenie brūču dzīšanas procesā un imunitātē. Trombocītiem bagātinātā fibrīna matrica veidojas dabiskā polimerizācijas procesā centrifugācijas laikā – šī fibrīna arhitektūra nodrošina augšanas faktoru un glikoproteīnu lēnu izdalīšanos, tajā notiek šūnu migrācija, pieķeršanās, proliferācija, diferenciācija un angiogēnēze, kam ir noteicošā loma reģenerācijas procesos.

PRF, ko radīja Dr. Joseph Choukroun un viņa komanda Francijā, ir otrās paaudzes trombocītu koncentrāts – jaunāks produkts nekā PRP, metodei ir vienkāršs protokols, un netiek pievienotas mākslīgas bioķīmiskas vielas, tāpēc procedūra ir droša un nespēj radīt tādas būtiskas blakus parādības kā alerģiskas reakcijas. PRF tika atklāts mazinot centrifugācijas ilgumu un spēku, kā rezultātā tika iegūts šķidrums trombocītiem bagātināts fibrīns jeb I-PRF – mazais centrifugācijas laiks dod iespēju atdalīt asiņu produktu pirms izveidojas receklis – šādā fibrīna matricā esošās aktivētās šūnas vienmērīgi, kaskādes veidā izdala augšanas faktorus līdz pat 28 dienām, stimulējot kolagēna sintēzi un apasiņošanu audos. PRF centrifugācijas režīms ir 700 r.p.m./5 min. Salīdzinot ar PRP, PRF fibrīna matrica ir elastīga un stingra, taču PRP matrice ir rigida – tas neļauj iekļūt citokīniem un nenotiek šūnu migrācija, kā arī I-PRF sastāvā esošās šūnas – trombocīti un leukocīti atšķirībā no PRP koncentrējas uz fibrīna matricas.

Medicīnas tehnoloģijas mērķis ir audu biostimulācija, lai uzlabotu audu dzīšanas procesus. Salīdzinot abas metodes, PRF nodrošina līdz pat 60 reizēm lielāku audu atjaunošanās efektu nekā PRP. Bērniem un grūtniecēm I-PRF metodi var lietot bez ierobežojuma. I-PRF metodi pielietojot cilvēkiem, kuri vecāki par 65 gadiem, var sagaidīt mazākus rezultātus, jo reģeneratīvie procesi palēninās.

Pēc procedūras iespējama pārejoša tūka, sāpes, asiņošana, hematomu rašanās, kas var saglabāties pirmās pāris dienas.

I-PRF metodes apraksts:

Sertificēts ārsts, sertificēts ārsta palīgs, sertificēta medicīnas māsa ņem asins paraugu no vēnas (13 ml), izmantojot speciālus I-PRF+ 13 ml plastmasas, ar silīcija dioksīdu apstrādātus vakutainerus.

Piepildītos vakutainerus nekavējoties ievieto PRF centrifūgā (PRF DUO, A-PRF 12 vai DUO Quattro), tos stabilizējot, ieslēdzot ierīci uz I-PRF pozīciju. Centrifugē 5 minūtes ar 700 apgriezieniem minūtē.

Centrifugācijas rezultātā, vakutainera augšējā daļā ir noslāņojies un izveidojies I-PRF šķidrums, kas satur aktivētus trombocītus, leukocītus, fibrīnu un cilmes šūnas no perifērās asinsrites. I-PRF paliek šķidrā stāvoklī 12-15 minūtes, tad sarec.

Izmantojot sterilu šļirci ar 21G adatu, caurdur vakutainera korķi un aspirē visu I-PRF šķidrumu – eksudātu līdz nākamajam slānim, kas satur pārējās asins šūnas. Aspirācijas laikā adatas slīpajam atvērumsam ir jābūt pret mēģenes sienu.

Nomaina aspirācijas adatu pret procedūrā izmantojamo adatu.

Procedūru veic ievērojot sterilitāti, saskaņā ar MK noteikumus noteiktajām prasībām.

Indikācijas dermālo pildvielu pielietojumam

- Iedzimtu un iegūtu vizuālu un funkcionālu defektu korekcija
- Novecošanas izmaiņu korekcija
- Audu tilpuma korekcija
- Rētu korekcija

Indikācijas citu biomateriālu pielietojumam (PRP; PRF)

- Venozas, arteriālas vai diabētiskas ģenēzes čūlas
- un 2. pakāpes apdegumi
- Virspusējas ādas brūces
- Lēni dzīstošas brūces
- Rētas
- Alopēcija
- Sejas ādas rejuvencija

Kontrindikācijas

- Grūtniecība, laktācijas periods
- Aktīvs iekaisuma process injekcijas apvidū
- Tendence uz hipertrofisku rētošanos vai keloīdu veidošanos
- Asinsreces traucējumi (piem., trombocitopēnija, antikoagulantu lietošana)
- Ādas atrofija (piem, hroniska steroīdu lietošana, ģenētiskie sindromi, tādī kā Ēlera-Danlosa sindroms)
- Aktīvas dermatozes injekcijas zonā (piem., psoriāze, vitiligo, ekzēma)
- Palēnināti dzīšanas procesi (piem., pie imūnsupresijas)
- Nekompensētas sistēmiskas slimības
- Paaugstināts jutīgums vai alerģija pret kādu no dermālo pildvielu sastāvdaļu

Kontrindikācijas citu biomateriālu pielietojumam (PRP; PRF)

- Asinsreces traucējumi un antikoagulantu lietošana
- Nestabila hemodinamika
- Akūtas un hroniskas infekcijas
- Grūtniecība un laktācijas periods
- Onkoloģiskas saslimšanas
- Hroniska aknu slimība
- Smagas metabolas saslimšanas

III Metodes pielietojumam nepieciešamie resursi

Vispārīgie:

- Speciāli aprīkots procedūru kabinets:
 - Funkcionāla medicīniskā kušete

- Gumijas cimdi sterili un nesterili
- Vates/marles plāksnītes
- Sterili pārsienamaie pārsēji
- Spirta salvetītes
- Ādas dezinfekcijas līdzekļi
- Marķēšanas zīmulis

Dermālo pildvielu procedūrām:

Dermālo pildvielu šļirces

Dažādu garumu injekciju adatas un kaniles 30G, 27G, 28G,

PRP procedūrām:

PRP centrifūga

PRP paredzēti vakutaineri

Tauriņveida katetrs

Vakutaineru turētājs ar adapteri

PRP paredzēts antikoagulants

PRP paredzēts aktivātors

Sterilas šļirces

Sterilas adatas

PRF procedūrām:

PRF centrifūga (PRF DUO, A-PRF 12 vai DUO Quattro)

Vakutaineri (I-PRF+ 13 ml)

Vakutaineru turētājs

Tauriņveida katetrs

Vakutaineru turētājs ar adapteri

Sterilas šļirces

21G sterilas adatas

Anestēzija:

Vietējās anestēzijas līdzekļi

Virsmas un infiltrācijas anestēzijas līdzekļi

Šļirces, adatas lokālās vai vadu anestēzijas veikšanai

Neatliekamās palīdzības komplekts:

Hialuronidāzes preparāti

18G adatas hialuronidāzes sagatavošanai

30G adatas injekcijai

Antikoagulanti

Nitroglicerīna ziede 2%

Epinefrīna hidrohlorīds – 30mg, šķ.inj. (Sol.Adrenalini 0.1%-1ml/amp)

Ringera šķīdums, šķīdums difūzijām

Nātrija Hlorīds 0.9%, šķīdums difūzijām šķīdums

Eufelīns 2.4%

Salbutamols ampulās un inhalācijai

Kortikosteroīdi ampulās
 Antihistamīnvielas
 Amiodarone (Sol.Cordarone 150 mg/3ml)
 Atropīna sulfāts – 1mg/ml, šķ.inj.(0,1%-1ml/amp.)
 Magnija sulfāts šķ.injekcijām 9250mg/ml)
 Lidokaīna hidrohlorīds 20 mg,šķ.inj.

Dokumentācija:

1. Ambulatorā pacienta karte, procedūras protokols
2. Parakstīta informētā piekrišana
3. Fotodokumentācija (vēlams)

IV Prasības personālam

Dermālo pildvielu injekcijas intradermāli un dziļākajos audu slāņos veic ārstniecības persona - sertificēts ārsts, kas ir apguvis dermālo pildvielu injekciju metodes un saņēmis metodes sertifikātu.

Sertificēties metodē “Biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā” var visu specialitāšu ārsti ar pamatspecialitātes sertifikātu.

V Pēcdiploma apmācība metodes sertifikāta iegūšanai:

Apmācības programmas ilgums ir 20 akadēmiskās stundas. Apmācības programmā iekļautas šādas tēmas:

Galvas kaulu, muskuļu, asinsvadu, limfvadu, nervu, ligamentu anatomija	8 stundas
Audu novecošanās aspekti un izpausmes	2 stundas
Vīriešu un sieviešu estētiskās iezīmes un biomateriālu pielietojuma specifika. Dažādas cilvēku rases un sejas korekcijas atšķirības	2 stundas
Injekcijās izmantojamo biomateriālu veidi, to bioķīmiskā uzbūve, biodegradācija un pielietojums	3 stundas
Sejas analīze – statistiska un mīmiska, biomateriālu ievadišanas plāna sastādīšana, ievadāmo materiālu tilpumu plānošana	3 stundas
Pacientu estētiskā diferenciacija – izvērtēt metožu efektivitāti starp biomateriālu ievadi, tauku reinjekcijas metodi un plastikas ķirurģiju	1 stunda
Injekcijas tehnikas teorētiskie aspekti, adatas un kanīles pielietojums	1 stunda

Praktiskās apmācības programmas ilgums ir 12 akadēmiskās stundas. Praktiskās iemaņas tiek apgūtas sertificēta specialista uzraudzībā. Apmācības programmā iekļautas šādas tēmas:

Augšējās sejas 1/3 korekcija	4 stundas
Vidējās sejas 1/3 korekcija	4 stundas
Apakšējās sejas 1/3 korekcija	4 stundas

VI Metodes sertifikāta iegūšana

6.1. Sertifikācija notiek atbilstoši 2012.gada 18.decembra MK noteikumiem Nr.943 (turpmāk – MK noteikumi Nr. 943) un to veic– Latvijas Ārstu biedrība.

6.2. Tikai un vienīgi Latvijas Ārstu biedrībai un tās izveidotajai struktūrvienībai – Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padome ir tiesības veikt ārstu un zobārstu sertifikāciju/resertifikāciju, tai skaitā, arī metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā. Līdz ar to nevienai citai juridiskai vai fiziskai personai nav tiesību izsniegt/anulēt/apturēt sertifikātus metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā.

6.3. Nodrošinot sertifikācijas procesu, Latvijas Ārstu biedrības izveidotā struktūrvienība – Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padome, sadarbojas ar profesionālo organizāciju - Latvijas Estētiskās medicīnas asociāciju (turpmāk tekstā - LEMA), kas savā biedru sapulcē MK noteikumos Nr. 943 noteiktajā kārtībā ievēlē kandidātus darbībai sertifikācijas komisijā. Pēc Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padomes lēmuma par šo kandidātu apstiprināšanu, Latvijas Ārstu biedrības apstiprinātā metodes biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā sertifikācijas komisija:

- a) izstrādā metodes sertifikācijas eksāmena programmas saturu;
- b) izstrādā ārstniecības personu profesionālās darbības pārskatu vērtēšanas kritērijus;
- c) pieņem un izvērtē ārstniecības personu iesniegumus par sertifikāciju/resertifikāciju un tiem MK noteikumos Nr. 943 noteiktajā kārtībā pievienotos pielikumus;
- d) atļauj ārstniecības personai kārtot sertifikācijas eksāmenu vai sniedz sertifikācijas padomei priekšlikumu par atteikumu piešķirt sertifikātu sakarā ar to, ka sertificējamā ārstniecības persona netiek pielaista pie sertifikācijas eksāmena kārtēšanas;
- e) pēc ārstniecības personas pieprasījuma informē par sertifikācijas un resertifikācijas prasībām un sertifikācijas eksāmena programmas saturu;
- f) nosaka sertifikācijas eksāmena un resertifikācijas veikšanas laiku un vietu, kā arī informē ārstniecības personu par sertifikācijas eksāmena vērtēšanas sistēmu un sertifikācijas eksāmena komisijas personālsastāvu;
- g) organizē un tehniski nodrošina sertifikācijas eksāmenu un resertifikāciju un nepieciešamo dokumentu apriti;
- h) eksaminē ārstniecības personu;
- i) sniedz Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padomei priekšlikumu par sertifikāta piešķiršanu vai par atteikumu piešķirt sertifikātu;
- j) sniedz Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padomei priekšlikumu par ārstniecības personas resertifikāciju vai par atteikumu resertificēt ārstniecības personu.

6.4. Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padome:

- a) apstiprina metodes biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā sertifikācijas komisiju;
- b) apstiprina metodes biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā sertifikācijas eksāmenu programmu saturu
- c) apstiprina Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas komisijas metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā, izstrādātos ārstniecības personu profesionālās darbības pārskatu vērtēšanas kritērijus;
- d) pamatojoties uz sertifikācijas komisijas priekšlikumu par atteikumu piešķirt sertifikātu sakarā ar to, ka sertificējamā ārstniecības persona netiek pielaista pie sertifikācijas eksāmena kārtēšanas, pieņem lēmumu par atteikumu piešķirt sertifikātu vai atļauj sertificējamai ārstniecības personai kārtot sertifikācijas eksāmenu;

- e) pamatojoties uz sertifikācijas komisijas priekšlikumu, pieņem lēmumu par sertifikāta piešķiršanu vai par atteikumu piešķirt sertifikātu, kā arī par resertifikāciju vai par atteikumu veikt resertifikāciju;
- f) pieņem lēmumu par izsniegto ārstniecības personu sertifikātu darbības apturēšanu vai izsniegto sertifikātu anulēšanu;
- g) koordinē, kontrolē un uzrauga Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas komisijas metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā darbu.

VII Sertifikācijas/resertifikācijas dokumentu iesniegšanas kārtība

Ārstniecības personai, kas vēlas kārtot sertifikācijas eksāmenu metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā, jāiesniedz Latvijas Ārstu biedrībā vai tās izveidotajā sertifikācijas komisijā metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā iesniegumu, kuram jāpievieno šādus dokumentus:

- sertifikācijas lapu (MK noteikumu Nr. 943 2.pielikums), kurā aizpildīta I un II daļa;
- profesionālās darbības pārskatu metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā, kurā atspoguļots veiktā darba apjoms, intensitāte un kvalitāte apmācības periodā un kuru apstiprinājis darba devējs vai ārstniecības persona, kuras vadībā vai uzraudzībā strādājusi sertificējamā ārstniecības persona;
- izglītības dokumenta kopiju par iegūto medicīnisko izglītību;
- izglītības dokumenta kopiju par iegūto pamatspecialitāti, apakšspecialitāti vai papildspecialitāti;
- dokumenta kopiju, kas apliecina valsts valodas prasmi (ja to nosaka Valsts valodas likuma prasības);
- izglītības dokumenta kopiju par tālākizglītības programmas apguvi metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā;
- maksājumu apliecinājoša dokumenta kopiju par sertifikācijas procesa apmaksu normatīvajos aktos par ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesionālo zināšanu pārbaudes, sertifikāta noformēšanas, reģistrēšanas un tā dublikāta izgatavošanas maksas pakalpojumu cenrādi noteiktajā apmērā.

Ārstniecības personai, kas vēlas resertificēties metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā, ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms sertifikāta derīguma termiņa beigām jāiesniedz Latvijas Ārstu biedrībā vai tās izveidotajā sertifikācijas komisijā metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā iesniegumu, kuram jāpievieno šādus dokumentus:

- resertifikācijas lapu (MK noteikumu Nr. 943 3.pielikums), kurā aizpildīta I un II daļa;
- ārstniecības iestādes vadītāja apstiprinātu profesionālās darbības pārskatu metodē biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā, kurā atspoguļots sertifikāta derīguma termiņa laikā veiktā darba apjoms, intensitāte un kvalitāte (informāciju sniedz par visām ārstniecības iestādēm, kurās sertifikāta derīguma termiņa laikā resertificējamā ārstniecības persona strādā vai ir strādājusi)
- maksājumu apliecinājoša dokumenta kopiju par resertifikācijas procesa apmaksu normatīvajos aktos par ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesionālo zināšanu pārbaudes, sertifikāta noformēšanas, reģistrēšanas un tā dublikāta izgatavošanas maksas pakalpojumu cenrādi noteiktajā apmērā.

VIII Sertifikācijas eksāmena norise, priekšlikuma par sertifikāta piešķiršanu vai par atteikumu piešķirt sertifikātu iesniegšana Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padomei, sertifikāta piešķiršana.

- Sertifikācijas eksāmens notiek valsts valodā divās daļās saskaņā ar sertifikācijas eksāmena programmā ietvertajām tēmām:
- pirmā daļa – teorētisko zināšanu pārbaude atbilstoši sertifikācijas eksāmena programmai. Sertifikācijas eksāmena pirmā daļa ir nokārtota, ja sertificējamā ārstniecības persona ir pareizi atbildējusi vismaz uz 75 % jautājumu.
- otrā daļa – praktisko iemaņu pārbaude. Sertifikācijas eksāmena otrā daļa ir nokārtota, ja sertificējamā ārstniecības persona pārvalda uzdoto atbilstoši ārstniecības personas kompetences jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām.
- Sertifikācijas komisija protokolē sertifikācijas eksāmena gaitu. Protokolā norāda sertifikācijas eksāmena norises vietu, laiku, sertifikācijas komisijas sastāvu un sagatavotos priekšlikumus, kā arī sertificējamās ārstniecības personas vārdu un uzvārdu. Protokolu paraksta komisijas priekšsēdētājs vai viņa vietnieks (priekšsēdētāja prombūtnes laikā) un komisijas sekretārs.
- Sertifikācijas komisija pēc sertifikācijas eksāmena pirmās un otrās daļas izpildes piecu darbdienu laikā izvērtē sertifikācijas eksāmena rezultātus un sagatavo priekšlikumu par sertifikāta piešķiršanu vai par atteikumu piešķirt sertifikātu.
- Sertifikācijas komisija piecu darbdienu laikā pēc sertifikācijas eksāmena norises dienas sertifikācijas eksāmena protokolu un sertifikācijas lapu (MK noteikumu Nr. 943 2.pielikums) nodod Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padomei. Sertifikācijas padome septiņu darbdienu laikā pēc sertifikācijas komisijas priekšlikuma saņemšanas pieņem lēmumu par sertifikāta piešķiršanu sertificējamai ārstniecības personai vai par atteikumu piešķirt sertifikātu.
- Lēmumu sertifikācijas padome sertificējamai ārstniecības personai paziņo Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā.
- Sertificējamā ārstniecības persona, kura nav nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu, atkārtoti to var kārtot ne agrāk kā gadu pēc lēmuma par sertifikāta piešķiršanas atteikumu.

IX Metodes sertifikāta anulēšana

Sertifikātu anulē Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padome. Pieņemot lēmumu par izsniegtā sertifikāta anulēšanu, sertifikācijas padome nosaka termiņu, uz kādu tas tiek anulēts. Ārstniecības persona, kurai ir anulēts sertifikāts, sertifikācijas eksāmenu var kārtot pēc Latvijas Ārstu biedrības sertifikācijas padomes noteiktā anulēšanas termiņa beigām.

Lēmumu par izsniegtā sertifikāta darbības apturēšanu vai tā anulēšanu sertifikācijas padome Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā paziņo ārstniecības personai.

Sertifikācijas padomes lēmumu par sertifikāta piešķiršanu, par atteikumu piešķirt sertifikātu, par ārstniecības personas resertifikāciju vai par atteikumu veikt resertifikāciju, par izsniegtā sertifikāta darbības apturēšanu vai tā anulēšanu var apstrīdēt Veselības ministrijā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.